

Az ökumenisták felfedezik a láthatatlan egyházat

Kommentár a Jn. 13,34-35. 17,21-23-hoz

A modern ökumenikus mozgalom szállóigéjévé vált ez a két bibliai rész a János evangéliumból: „Új parancsolatot adok nektek, hogy szeressétek egymást: ahogyan én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást! Arról fogja megtudni mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást.”, illetve „hogy mindnyájan egyek legyenek úgy, ahogyan te, Atyám, énbennem, és én tebenned, hogy ők is bennünk legyenek, hogy elhiggye a világ, hogy te küldtél el engem. Én azt a dicsőséget, amelyet nekem adtál, nekik adtam, hogy egyek legyenek, ahogy mi egyek vagyunk: én öbennük és te énbennem, hogy tökéletesen egyé legyenek, hogy felismerje a világ, hogy te küldtél el engem, és úgy szereted őket, ahogyan engem szerettél.” (Jn. 13,34-35, illetve Jn. 17,21-23). Erre alapozzák meg azon nézetüket, hogy minden keresztyén/keresztény felekezetnek a szeretet jegyében kell egyesülni. Ezek szerint a megosztottság súlyos bűn, amelyből meg kell térni.

A fenti igeszakasz vizsgálódása előtt azonban tisztázni kell a látható, illetve a láthatatlan egyház közti különbségeket. A látható egyház az egyház látható elemeiből áll – templomokból és épületekből, illetve az egyházi szolgálattevőkből és a gyülekezeti nyájából. A hitetlenek sokszor azt gondolják, hogy elég az üdvösséghez, „ha hiszek valamiben, vagy valamilyen egyház tagja vagyok”. De nyilvánvaló, hogy nem azt fogja kérdezni Jézus az Utolsó Ítéletnél tőlünk, hogy milyen egyházhoz tartoztunk a földön, hanem hogy hittünk-e Őbenne. Az ember gondolhatja arra, hogy az ember valamilyen céllal látogat el templomba, hogy a prédikációk során magához vegyen lelki táplálékot. Ezért minden felekezetben, minden gyülekezetben egyfajta kettősség áll fenn: vannak megtért hívő emberek, de mellettük vannak még megtéretlen emberek, akik még keresik az Istent. Ezért azok az emberek, akik Istennel vannak együtt élő kapcsolatban, azok egyfajta titokzatos módon fel nem bontható kapcsolatban vannak egymással. Ez a **láthatatlan egyház**.

Ám az ökumenisták nem sajátíthatják ki maguknak a szeretet illetve ezeket a bibliai igeverseket. Nézzük meg, hogy a János evangéliumának mind a 13., mind a 17. fejezetében Jézus „az öveiről” beszél – mint a kiválasztott népről: „Nem mindnyájatokról szólok; tudom én kiket választottam el...” (Jn. 13,18). „Megjelentettem a te nevedet az embereknek, akik evilágból nékem adtál: tied valának, és nékem adtad azokat; és a te beszédedet megtartották” (Jn. 17,6). Ezek a kiválasztott emberek azok, akik az újjászületéssel Isten gyermekeivé lesznek, akik alkotják a hívők testületét, a láthatatlan egyházat. Ezeket az embereket Isten jelöli ki a megszületésük előtt, sőt a világ teremtése előtt: „Mert mikor még meg sem születtek, sem semmit jót nem cselekedtek, hogy az Istennek kiválasztás szerint való végzése megmaradjon...” (Róm. 9,11). „Mert őbenne kiválasztott minket magának már a világ teremtése előtt, hogy szentek és feddhetetlenek legyünk előtte szeretetben.” (Ef. 1,4).

Így láthatjuk, hogy Istennél a láthatatlan egyház az elsődleges a látható, földi egyházhoz képest. Így az Isten gyermekei közti egységet lehetetlen megtörni. Olyanannyira lehetetlen, minthogy a vér szerinti testvéremet a nem testvéremnek mondanám – hiába; lehetetlen visszacsinálni a biológiai születésünket, hogy ne a testvérem legyen. Még akkor is, ha testvérviszály lép fel, és megutálják egymást, egy időre. Ehhez képest az ökumenikus mozgalom úgy beszél a felekezeti megosztottságról, mintha engedetlen emberek az ő bűnös tetteikkel képesek szétszakítani Krisztus testét, ami szerintük „ezer sebből vérzik”. Egy ilyen kijelentés gyenge képet fest Jézusról, mintha nem tudná összetartani a nyáját. Vessük össze ilyen képet olyan Krisztussal, aki a Kőszikla, a Sarokkő, Akire az egész egyház felépül, a Vőlegény, Akinek engedelmeskedik a mennyasszonya: „...építem fel az én anyaszentegyházamat...” (Mt. 16,18). Vagy: „Lerontom az Isten templomát, és három nap alatt felépítem azt.” (Mt. 26,61).

Az ökumenikus mozgalom különösen téved akkor, amikor azt állítja, hogy az igeszakaszunk azt jelenti, hogy majd a jövőben minden felekezet felekezetközötti egységben lesz egymással, például a római katolikus egyházat is beleértve. Ez azért értelmetlen, hiszen amikor Jézus ezeket a szavakat kimondta, és még azelőtt is, nem is létezett sem római katolikus, sem református, sem semmilyen más egyéb felekezet sem. Ebből látszik, hogy amikor a római katolicizmus beszél egységről, azt úgy értelmezi, hogy mindenki a látható egyház berkein belül lesz egységben. Pedig ez nem így van, hiszen fontosak a teológiai különbségek. Sokszor azt lehet hallani, hogy a protestánsok illetve a római katolikusok között egyre kisebbek a különbségek, de ez nem így van. Tudniillik a pápák által lefektetett római katolikus dogmák megváltoztathatlanok, visszavonhatatlanok. Ezek a dogmák pedig a dogmafejlődés során pedig egyre jobban térnek el a Bibliától. A 20. század közepén fogalmazták meg például Mária mennybemenetelének a dogmáját. A II. vatikáni zsinatot átfutva például egyszerűen csupán megismételte az eddigi érvényben lévő római katolikus dogmákat, sőt a trident zsinat végzéseit is megerősítette. A http://www.geocities.com/cs_matyi/katolicizmus-Biblia.pdf című honlapon pedig többet lehet olvasni a római katolikus dogmák illetve a Biblia közti különbségekről. Luther szerint az Evangélium, azaz Krisztus áldozata a keresztyénség szíve: ezen áll vagy bukik az egész hit és az üdvösség. Nem tűr változtatást vagy hozzátevést. Csak egy Evangélium van, és nincsenek „alternatív látásmódok”. Az ember csak egyféleképpen lehet Isten gyermekévé, Jézus áldozatán keresztül, amit az Övéiért vitt véghez a Golgotán, az Ő igazsága nekünk tulajdonítva igazságul: „Mert miképpen egy embernek engedetlensége által sokan bűnösökké lettek, azonképpen egynek engedelmissége által sokan igazakká lesznek” (Róm. 5,19). Így ha ebben a kérdésben teológiai eltérések adódnak két felekezet között, akkor nem lehetnek egységben, márpedig a római katolikus egyház hozzáteszi Krisztus áldozatához az emberi együttműködést az üdvösségben, illetve a törvény megtartását is.

Azonban az igeversünk mégis azt állítja, hogy a hívő embereknek egységben kell lenniük, hogy Jézus szavaival „elhigye a világ, hogy te küldtél engem” (Jn. 17,21). A hívőknek valóban szeretniük kell egymást, hiszen „Ha azt mondja valaki, hogy Szeretem az Istent, és gyűlöli a maga atyjafiát, hazug az: mert aki nem szereti a maga atyjafiát, akit lát, hogyan szeretheti az Istent, akit nem lát?” (1Jn. 4,20). Emlékezzünk arra, hogy Jézus az igeversünk szavait éppen azelőtt mondta, mielőtt meghalt volna a Golgotán. Éppen ezért az igazi szeretet „...nem az, ahogy mi szeretjük Istent, hanem az, hogy ő szeretett minket, és elküldte a Fiát engesztelő áldozatul bűneinkért.” (1Jn. 4,10). Az igazi szeretet nem egyfajta langyos, haverkodó „ökumené szeretet”, hanem egyfajta olyan szeretet, ami megbocsát, ami elnézi a bűnt, nem üt vissza, és elfedezi azokat. „A szeretet hosszútűrő, kegyes;... nem gerjed haragra, nem rója fel a gonoszt... mindent eltűr.” (1Kor. 13,4-7). Így a szeretet arról szól, hogy Jézus példáját követve képesek legyünk egymást szeretni, ha netán bántanak, és kölcsönösen tudunk bocsánatot kérni, illetve megbocsátani, mint ahogyan ezt Jézus a legtökéletesebben tette a kereszten: „Atyám! Bocsásd meg neki; mert nem tudják mit cselekesznek.” (Lk. 23,34).

Ez a fajta egyszerű szeretet és megbocsátás nem az a fajta teológiai összeegyeztetés, amiről az ökumenikus mozgalom beszél. Így tehát ha valódi egységben szeretnénk lenni, akkor a megbocsátáson keresztül kell ezt tenni, Jézus példaképét követve. Így tulajdonképpen mindennek tudatában azt válaszolhatjuk az ökumenikus mozgalomnak református módra, hogy „minden vallást tisztelem, de a sajátomat legjobban szeretem”. Ugyan nem állítjuk a magunk felsőbbrendűségét, de nem erőltetjük a nem létező egységet sem.